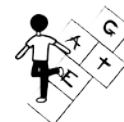

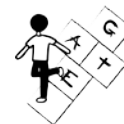
Værktøjskasse til GATE

Indhold

Værktøjsskabe til GATE – håndtering af kønsstereotyper i skolen.....	3
Aktivitet 2: Kønnen sprog.....	6
Aktivitet 3: Dilemmaer.....	7
Aktivitet 4: Holdninger til køn.....	9
Aktivitet 5: Ændring af legeområdet.....	10
Aktivitet 6: Aktiviteter med ungdomslitteratur.....	12
Aktivitet 7: Hvad gør mig til den person, jeg er?.....	13
Aktivitet 8: Teflon-testen.....	15
Aktivitet 9: Berøringskort.....	16
Aktivitet 10: At sige fra – diskussion.....	17
Aktivitet 11: Normkreativ, trafikskilte.....	18
Aktivitet 12: Analyse af kønsopdeling på arbejdspladsen	19
Aktivitet 13: Kønsfølsom kommunikation	21
Aktivitet 14: Negative tanker til skraldespanden	22
Aktivitet 15: Hvem gør hvad?	23
Aktivitet 16: 2-ugers-udfordring	24
APPENDIX 1 – Resources for activity 1.....	25

Værktøjskasse til GATE – håndtering af kønsstereotyper i skolen

Denne værktøjskasse er ét af resultaterne af et EU-finansieret internationalt projekt.

Værktøjskassen består af en række aktiviteter, der kan afvikles i forskellige fag og pædagogiske sammenhænge.

Aktiviteterne varierer i længde – fra korte til længerevarende forløb.

Fælles for alle aktiviteter er, at de har klare mål og anvisninger. Værktøjskassen rummer desuden supplerende didaktisk materiale til aktiviteterne.

Projektet, som værktøjskassen er en del af, handler om måder at bekæmpe kønsstereotyper på i skolen. I det følgende gives der en kort præsentation af de begreber og den forståelse af køn og kønsstereotyper, der ligger til grund for projektet.

Socialt køn – i modsætning til biologisk køn – baserer sig på en social og kulturel forståelse af køn.

Hvor begrebet *biologisk køn* refererer til køn forstået som noget biologisk bestemt (antal kromosomer og hormoner), angår begrebet *socialt køn* mere en kulturel og social forståelse af, hvad der er passende og upassende kønsbestemt adfærd.

Det betyder, at det, vi forstår som henholdsvis maskulint og feminint, ændrer

sig over tid og afhænger af, hvor man bor, og hvilken kultur man er vokset op i.

Hvad der er passende kønsbestemt adfærd, er derfor hverken entydigt eller kædet sammen med det biologiske køn.

En forudsætning for at bekæmpe ulighed er at erkende, at ulighed rent faktisk eksisterer. Hvis ikke vi forstår vores elevers virkelighed, og hvis ikke vi kender den symbolske verden, elevernes tanker bygger på, vil vi ikke være i stand til at nedbryde ulighed og opbygge lighed.

Derfor er det vigtigt at planlægge aktiviteter, der kaster lys på elevernes tanker, på deres forestillinger om at være kønnet, på kønnet arbejdsdeling, på deres tanker om fælles ansvar i hjemmet og ligestillet forældreskab.

Værktøjskassens forskellige aktiviteter har til formål at skabe debat om køn og stereotyper. Aktiviteterne er dog ikke udviklet alene med det formål at få kendskab til elevernes tanker og forestillinger eller at oplyse eleverne om ulighed.

Aktiviteterne gør mere end det. De giver læreren mulighed for at forandre og skabe et grundlag for oplysning og forandring – ikke blot hos eleverne selv, men også hos lærerne.

Aktivitet 1: Reklamer og køn

Nøglebegreber: sprog og diskurs, kropssprog, magtstrukturer, empowerment, visuel og æstetisk repræsentation, sociale relationer, kritisk tænkning, ytringsfrihed.

Mål: Målet med denne aktivitet er at udvikle elevernes evne til at forholde sig kritisk til billeder og tekster og at opmuntre eleverne til at indse og udfordre kønsstereotyper.

Kompetenceområder: Læsning og skrivning. Personlig, social og læringskompetence. Borgerkompetence.

Instruktion:

Trin 1: Læreren præsenterer 3-5 annoncereklamer. Man kan vælge blandt annoncerne i bilag 1 eller finde sine egne eksempler.

Trin 2: Læreren igangsætter analysearbejdet med reklamerne gennem spørgsmål i klassen, fx

- Hvordan bliver de biologiske køn fremstillet i reklamerne?
- Hvordan har opfattelsen af socialt køn ændret sig over tid?
- Kan I genkende jer selv i reklamerne?

Trin 3: Eleverne identificerer reklamernes kønsstereotype elementer og laver en overskrift til hver reklame.

Trin 4: Reproduktion af en selvvalgt reklame:

- Grupper af 2-4 elever udvælger en reklame til reproduktion.
- Med udgangspunkt i den indledende analyse udskifter eleverne reklamens visuelle elementer (farver, tøj, genstande m.v.) med ikke-kønsstereotype elementer, fx ved at ændre personernes tøj, deres køn, genstandene i reklamen m.v.
- Eleverne giver også reklamen en anden overskrift end den, de tidligere har foreslået (trin 3).

Trin 4: Eleverne laver en udstilling med før- og efter-reklamerne i ét af skolens fællesområder eller for en anden klasse.

Antal lektioner: 3-4 lektioner

Materialer: art tools, computer, resurser bilag 1.

Sted: klasseværelse.

Variation 1: udarbejdelse af en ikke-kønsstereotyp reklame:

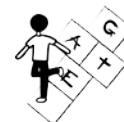
Aktiviteten her kan være et supplement til aktivitet 1.

Eleverne skal – på baggrund af den indsigt, de har opnået gennem aktivitet 1 – udarbejde deres helt egen reklame. Arbejdet foregår i grupper af 2-4 elever.

Eleverne skal først vælge et produkt, de vil reklamere for. Derefter vælger de en målgruppe og beslutter sig for reklamens budskab.

Derefter skal de udarbejde en ikke-kønsstereotyp reklame, hvor de overvejer fremstillingen af personerne, deres påklædning, reklamens genstande og dens tekst.

De kan arbejde med computerskabt grafik, billeder fra blade og aviser eller selv tegne i hånden. Arbejdet kan afsluttes med, at

reklamerne udstilles på skolen eller for en anden klasse.

Antal lektioner: 3-4 lektioner.

Materialer: art tools, computer/tablet, aviser, blade, plancher.

Sted: klasseværelse.

Variation 2: Ikke-kønsstereotyp collage

Eleverne vælger 3-4 reklamer fra aviser og blade, hvorefter læreren igangsætter en analyse af reklamerne med afsæt i de samme spørgsmål som ved aktivitet 1.

Det er nu elevernes opgave at "dekonstruere" én af reklamerne og udarbejde en ikke-kønsstereotyp collage med billeder fra den avis eller det blad, som den valgte reklame var trykt i.

Tanken med denne aktivitet er, at eleverne forstår, at det ikke er billederne i sig selv, der er kønsbiased. Det er nærmere den sammenhæng, de indgår i.

Antal lektioner: 2-3 lektioner.

Materialer: aviser, blade og plancher.

Sted: klasseværelse.

Variation 3: Analyse af audiovisuel reklame

Eleverne ser en tv-reklame fra Bulgarien:

<https://youtu.be/4A0L4wNNcgk>

(se oversættelse nederst). Derefter diskuteres følgende spørgsmål i grupper:

- Hvorfor tror du, at du ser denne tv-reklame i et forløb om køn?
- Hvilke dele af reklamen synes du, er kønsdiskriminerende?
- Kan du beskrive det kønsdiskriminerende kropssprog i reklamen?

Herefter skal grupperne gå på nettet og finde en tv-reklame fra deres eget land og besvare følgende spørgsmål:

- Hvilke ligheder er der mellem den tv-reklame, du selv har fundet, og reklamen fra Bulgarien?
- Hvilke forskelle er der mellem de to reklamer?
- Hvorfor tror du, at der er den forskel?

Antal lektioner: 1 lektion.

Materialer: computer.

Sted: klasseværelse.

Oversættelse af reklame:

- Tsvety, kaffe! Hej! Mit navn er Bashar Rahal, chef for ELEV TV. Husk dette år, hvis du er elev!
- Chef, din kaffe!
- Dette er året, hvor du kan blive en berømt tv-vært, manuskriptforfatter, skuespiller eller leder ved Bulgariens "yngste" tv-station: ELEV TV. Har du en drøm om at blive berømt, så tag til casting i Sofia, Blagoevgrad, Plovdiv, Burgas, Varna, Veliko Tarnovo og Ruse. Slut herfra!
- Chef, din fløde!
- Der kan du se: Tsvety er allerede blevet berømt.

Aktivitet 2: Kønnen sprog

Nøglebegreber: sprog og diskurs, kommunikation, kritisk tænkning, identitet, magtstrukturer.

Mål: Formålet med aktiviteten er at øge elevernes bevidsthed om, at måden, man bruger sproget på, kan fastholde specifikke opfattelser af køn.

Kompetenceområder: Læsning og skrivning. Personlig, social og læringskompetence. Borgerkompetence. Kulturel forståelse og udtryksfærdighed.

Instruktion

Læreren præsenterer forskellige kønsstereotype udtryk på klassen, fx:

- Lad vær' med at te dig som en pige
- Mand dig op
- Dreng pige
- Dreng græder ikke
- Opfør dig som en mand
- Kaster/løber/slås som en pige

Udtrykkene skal tilpasses det specifikke land og sprog.

Det er muligvis nødvendigt at supplere med flere udtryk.

Spørg eleverne, om de har hørt udtrykkene og kender deres betydning. Er der nogen af udtrykkene, der er nedgørende? På hvilken måde? Er udtrykkene fordomsfulde mod det ene eller andet køn? Mod piger? Mod drenge?

Eleverne vælger derefter det ord/udtryk, som de ønsker at undersøge nærmere.

2. Eleverne skal nu undersøge ordet/udtrykket ved at google det. De skal også slå ordet op i en ordbog. Hvordan defineres ordet/udtrykket i ordbogen?

Afhænger ordets/udtrykkets betydning af, om man bruger det over for en dreng eller en pige? Hvad synes eleverne selv om ordet/udtrykket? Tror eleverne, at det bruges om 10 år? Hvorfor, hvorfor ikke?

3. Diskussion på klassen:

Hvordan kan den måde, man taler på, sætte andre personer i bås med hensyn til køn?

Hvorfor er der nogle, der mener, at der er forskel på, hvad drenge og piger er i stand til?

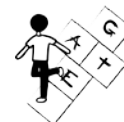
Hvordan kan man tale om køn uden at være forudindtaget?

Antal lektioner: 1-2 lektioner (1 lektion = 45 min.).

Materialer: plancher med kønnet sprog og kønnede vendinger, adgang til internettet.

Sted: klasseværelse.

Denne aktivitet baserer sig på aktiviteten 'Tudeprinser og pigefnidder' fra The Danish Family Planning Association's undervisningsmateriale.

Aktivitet 3: Dilemmaer

Nøglebegreber: sprog og diskurs, kritisk tænkning, kommunikation, identitet.

Mål: at øge elevernes forståelse af og overvejelser om kønsrelaterede dilemmaer og deres mulighed for at agere i dilemmafyldte situationer.

Kompetenceområder: Læsning og skrivning. Personlig, social og læringskompetence. Borgerkompetence.

Instruktion

1. Læreren finder relevante dilemmaer til klassens elever. Begynd aktiviteten med at introducere eleverne for arbejdsmetoderne.

Det handler om at tage stilling, selvom man er i tvivl.

Målet er at undersøge forskellige måder at håndtere dilemmaerne på – ikke, at alle skal være enige. Det er ikke tilladt at kommentere hinandens valg.

2. Eleverne skal beslutte, hvordan personen i historien skal agere i forskellige situationer. Læreren udvælger 4 områder i klasseværelset, der hvert repræsenterer en "handling", og læser derefter mulighederne op for eleverne. Eleverne fordeler sig nu ud i de forskellige områder afhængigt af deres valg.

3. Når eleverne er fordelt, stiller læreren eleverne spørgsmål a la:

- Hvorfor synes du, at den måde at håndtere dilemmaet på er bedst?
- Hvad tror du, der kommer til at ske, hvis du vælger den måde?
- Kan du komme i tanke om noget, der er problematisk? Er der noget ved dit valg, der måske er mindre godt?

4. Når alle grupperne har begrundet deres valg, kan læreren spørge, om der er nogen,

der genovervejer deres valg efter at have hørt de andre elevers begrundelser.

Aktiviteten kan udvides med nye historier og dilemmaer.

Antal lektioner: 1-2 lektioner (1 lektion = 45 min.).

Materialer: ark med dilemmaer (se eksempler i bilag 2).

Sted: klasseværelse.

Eksempler på dilemmaer:

Eksempel 1

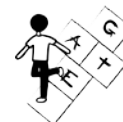
En gruppe drenge fra klassen spiller fodbold i skolegården i et frikvarter. Yasmin spørger, om hun må være med. Én af drengene råber: "Fodbold er ikke for piger" og spiller videre. Hvad skal Yasmin gøre nu?

Mulighed 1: Yasmin skal finde nogle piger at spille med.

Mulighed 2: Yasmin skal råbe tilbage, at fodbold da også er for piger, og løbe ind på banen for at spille med.

Mulighed 3: Yasmin skal fortælle det til en lærer, at hun ikke må spille med.

Mulighed 4: Hvad ville du selv have gjort?

Eksempel 2

Isabella har postet et billede på Instagram af sig selv i bikini. En anden pige fra klassen, Malou, har skrevet "slut" i en kommentar til billedet. Isabella er vred og ked af kommentaren. Hvad skal hun gøre?

Mulighed 1: Isabella skal tale med Malou om det, næste gang de ses i skolen.

Mulighed 2: Isabella skal ignorere kommentaren.

Mulighed 3: Isabella skal spørge nogle af de andre i klassen om, hvad hun skal gøre.

Mulighed 4: Hvad ville du selv have gjort?

Aktivitet 4: Holdninger til køn

Nøglebegreber: sprog og diskurs, kommunikation, identitet, privilegier, ulighed, kønnet arbejdsdeling

Mål: at starte en diskussion om og fremme et kritisk syn på de egenskaber, de forskellige køn tillægges.

Kompetenceområder: Personlig, social og læringskompetence. Kulturel forståelse og udtryksfærdighed.

Instruktion

Eleverne sidder på deres stole, der sammen former en cirkel. Læreren læser et udsagn op. De elever, der er enige i udsagnet, rejser sig op.

Læreren spørger nu eleverne, hvorfor de har rejst sig op. Når eleverne har hørt hinandens svar, kan de elever, der har ændret holdning, få mulighed for at sætte sig ned.

Alle elever sætter sig ned igen, hvorefter en ny runde begynder, og læreren læser et nyt udsagn op.

Tip: Overvej at begynde med 2 neutrale udsagn, så eleverne lærer aktiviteten at kende.

Lektioner: 1 lektion (45 min.).

Sted: i eller uden for klasseværelset.

Materialer: ark med udsagn (skal tilpasses det specifikke land og sprog).

Variation 1: Linjen

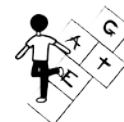
Tegn en linje (usynlig eller fysisk) på gulvet. Den ene ende af linjen repræsenterer "meget enig", mens den anden ende repræsenterer "meget uenig".

Læreren læser et udsagn op, og eleverne placerer sig nu på linjen efter, hvor enige eller uenige de er i udsagnet.

Når alle elever står på linjen, kan læreren spørge, hvorfor de står dér, hvor de står. Hvis eleverne ændrer mening, når de hører de andre elevers svar, kan de placere sig et andet sted på linjen.

Eksempler på udsagn (supplér evt. selv med flere)

- ☐ Piger er bedre til at koncentrere sig end drenge
- ☐ Kvinder er mere omsorgsfulde end mænd
- ☐ Et køn er noget, man er født med
- ☐ Piger kan ikke lide at spille fodbold
- ☐ Drenge er mere atletiske end piger
- ☐ Drenge er bedre til matematik end piger
- ☐ Piger er bedre til matematik end drenge
- ☐ Jeg kan bedst lide at arbejde sammen med andre af samme køn
- ☐ Andres køn betyder ikke noget for mig
- ☐ Kvinder er bedre til huslige pligter end mænd
- ☐ Mænd tjener pengene, og kvinder laver mad
- ☐ Mænd laver lige så meget i hjemmet som kvinder
- ☐ Det er mest fair, at mænd og kvinder deles om hjemmets gøremål

Aktivitet 5: Ændring af legeområdet

Nøglebegreber: selvrespekt, sociale relationer, borgerskab, empowerment.

Mål: at gøre frikvarterets lege mere inkluderende. At øge elevernes bevidsthed om, hvordan ens køn påvirker muligheden for at deltage i forskellige lege.

Kompetenceområder: Flersprogskompetence. Personlig, social og læringskompetence. Borgerkompetence. Kulturel forståelse og udtryksfærdighed.

Instruktion:

1. Observation af legepladsen

Opdel skolegården/legepladsen i forskellige områder. Tildel hver elev et område og én af følgende opgaver.

- Grupper af 2 elever holder øje med et bestemt område på forskellige tidspunkter hen over en uge. På et kort registreres pigerne (F) og drengene (M) i området.
- I løbet af en uge tager grupperne 3 fotos om dagen (på forskellige tidspunkter) af et bestemt område. Brug skemaet til at skabe et overblik over, hvem der befinder sig hvor.

Bemærk: Hvis eleverne ikke må tage billeder, kan de skrive deres iagttagelser direkte ind i skemaet.

Name (s) of observer (s)

.....

Class groups in recreation:

Zône observed:

* If in the same photo there are boys and girls playing different things, write them all down on the grid. For example: Day 1 photo 1: games: 3 girls football, 1 girl watching; 1 boy jumping rope, 1 boy soccer.

The same remark goes for the equipment.

In the number column, note only the number of girls and the number of boys that appear in the photo.

		NUMBER		GAMES*		EQUIPMENT*	
		Filles	Garçons	Filles	Garçons	Filles	Garçons
DAY 1 (date and time)	photo 1						
	photo 2						
	photo 3						
DAY 2 (date and time)	photo 1						
	photo 2						
	photo 3						
DAY 3 (date and time)	photo 1						
	photo 2						
	photo 3						
DAY 4 (date and time)	photo 1						
	photo 2						
	photo 3						

2. Analyse og diskussion på klassen

Eleverne fremlægger deres iagttagelser (kort, fotos, noter) på klassen. Sammen med eleverne samler læreren op på ligheder og forskelle mellem gruppernes iagttagelser.

Spørgsmål til diskussion på klassen:

- a. Hvilket område i skolegården/legepladsen er du mest i? Sammen med hvem? Hvorfor?
- b. Har du lyst til at lege i andre områder? Har du lyst til at lege noget andet? Hvis ja, hvad, hvor, og med hvem?
- c. Kender du til lege, som alle vil synes, er sjove?

3. Variation: Hvad skal vi lege?

I grupper af 3-4 elever: Udtænk en kønsneutral leg eller aktivitet til hele ugen, og lav en liste med aktiviteter og lege, som drenge og piger kan lave/lege sammen i frikvarteret.

Diskutér de forskellige forslag, og planlæg lege/aktiviteter i skolegården for en hel uge.

Evaluer forløbet sidst på ugen.

Tidsramme: 2 x 40 min., 3 x 40 min. (variation).

Sted: klasseværelse og skolegård/legeplads.

Materialer: tusch og papir, kamera.

Aktivitet 6: Aktiviteter med ungdomslitteratur

Nøglebegreber: kommunikation, kritisk tænkning, sprog og diskurs, magtstrukturer, normer.

Mål: Formålet med denne aktivitet er at udvikle bevidsthed om kønsstereotype fremstillinger i litteratur og give forslag til, hvordan man kan læse litteratur på måder, der "forstyrrer" forestillingen om kønsstereotyper og forudindtagne kønsopfattelser.

Areas of competency: Læsning og skrivning. Flersprogskompetence. Kulturel forståelse og udtryksfærdighed.

Instruktion

Læreren vælger en bog, som alle skal læse. Det kan fx være en kort roman, en novelle eller en illustreret bog. Det afgørende er, at bogen fremstiller kønnene stereotypt.

Aktiviteter til arbejdet med bogen:

- Et spørgeskema med spørgsmål, der kredser om bogens fremstilling af kønnene. Bestem bogens hovedperson(er) og modstander(e). Karakterisér personerne. Hvilke egenskaber gør dem til dem, de er?
- Arbejdsark om personernes egenskaber. Eleverne karakteriserer hver sin person ud fra spørgsmål som: a) Hvordan ser personen ud? b) Hvad kan personen lide at lave? c) Hvordan har personen det?
- En klassesamtale – med udgangspunkt i arbejdsarkene – om følgende: a) Kan man identificere kønsstereotyper i bogen? b) Er der sexistisk adfærd i bogen? c) Kan man ændre noget ved bogen, fx dens handling, så fremstillingen af kønsstereotyper og sexistisk adfærd "forstyrres"?
- Sammen med eleverne udarbejdes der en liste med kønsstereotyper og

sexistiske holdninger, som eleverne møder i hverdagen, fx i relation til husligt arbejde, håndværk, fritid og sport m.v.

Antal lektioner: Hvis bogen læses hjemme: 2 lektioner. Hvis den læses på klassen: 6-8 lektioner.

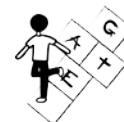
Sted: klasseværelse.

Materialer: børne- eller ungdomsbog (1 eller flere), der fremstiller kønnene forskelligt.

Variation 1:

Netværkslæsning: Eleverne har flere bøger til rådighed. De kan også selv vælge en bog, de godt kan lide. Når de er færdige med at læse, skriver de en synopsis om bogens handling, dens personer og dens afslutning. Skrivningen tager udgangspunkt i de tidligere udarbejdede arbejdsark om bogens handling, om dens fremstilling af sexistisk adfærd, og om hvordan bogens personer slipper afsted med den adfærd.

Arbejdet er en skriftlig opgave, og eleverne skal fremlægge deres synopsis i mindre grupper eller på klassen.

Aktivitet 7: Hvad gør mig til den person, jeg er?

Nøglebegreber: identitet, kommunikation, kritisk tænkning, diskrimination.

Mål: at kunne identificere diskrimination og fordomme, der kommer til udtryk gennem holdninger, handlinger og sprogbrug. Gennem diskussioner at lære at udtrykke egne synspunkter under hensyntagen til andres.

Kompetenceområder: Flersprogskompetence. Personlig, social og læringskompetence. Kulturel forståelse og udtryksfærdighed.

Instruktion

1. Eleverne skal tegne et billede af sig selv (tøj, køn, fritidsinteresser, hår m.v.).
2. Eleverne skal derefter studere hinandens tegninger og særligt fokusere på lighederne. Eleverne har forskelligt køn og hudfarve, men er der alligevel noget, tegningerne har til fælles?
3. I grupper eller i par diskuteres det nu, hvordan tegningerne ligner hinanden, og hvorfor man har en tendens til at fokusere på forskelle i stedet for ligheder, når det handler om mennesker.
4. Eleverne skal nu se på tegningerne igen og diskutere, hvad man kan sige om en person alene ud fra personens ydre.
5. Diskussion: Hvorfor har vi en tendens til at vurdere andre mennesker ud fra, hvordan de ser ud? Er det en god eller en dårlig egenskab?
6. Diskussion: Hvordan kan forskellige fordomme forhindre os i at være den, vi er? Hvad er konsekvenserne? Hvordan kan man støtte hinanden i at være den, man er – være sig selv?
7. Skriv forslagene ned på en planche, og hæng den op i klassen – som en reminder.

Antal lektioner: 1-2 lektioner.

Sted: klasseværelse.

Materialer: papir, tusch, planche.

Variation 1 – fyld kassen

Eleverne inddeles i grupper af 2-3 elever. Hver gruppe får en kasse – enten er en "drengkasse" eller en "pige-kasse". Grupperne skal nu fylde deres kasse med forskellige ting, fx avisudklip, udklip fra blade, ting fra klasseværelset eller ting, de har taget med hjemmefra.

Det afgørende er, at de fylder kassen med ting og billeder, som de forestiller sig, er typiske drengeting eller pigeting.

Derefter skal grupperne med "pige-kasser" præsentere deres kasser og de ting, der er i dem, for resten af klassen. Det er vigtigt, at de forklarer, hvordan indholdet er knyttet til deres forestillinger om at være en pige.

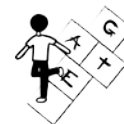
Bagefter præsenterer grupperne med "drengkasser" deres kasser.

Diskussion: Læreren indleder diskussionen med at spørge eleverne, om de ved, hvad en stereotyp er – og hvis ingen ved det, så forklarer læreren begrebet. Derefter finder eleverne ting i kasserne, der udtrykker en

stereotyp opfattelse af køn. Til slut skal eleverne finde eksempler på ting, der går igen i flere kasser. Det vil give eleverne en øget bevidsthed om, at man ser ens på kønnede ting og billeder.

From: Ekvalita (2020): Skapa Plats.

Aktivitet 8: Teflon-testen

Nøglebegreber: normer, privilegier, diskrimination, kritisk tænkning.

Mål: Målet med denne aktivitet er at udvikle bevidsthed om privilegier og normativ adfærd.

Kompetenceområder: Personlig, social og læringskompetence. Kulturel forståelse og udtryksfærdighed.

Instruktion

Aktivitetens navn, Teflon-testen, kommer af, at nogle personer, *norm-følgere*, glider af på og igennem alle situationer – som smør på en varm teflonpande. De, der ikke følger med strømmen, normbryderne, er derimod som smør på en kold pande – de sidder fast.

Udfyld teflon-skemaet. Eleverne kan enten udfylde det individuelt eller interviewe hinanden og udfylde parvis.

Klasse- eller gruppediskussion:

Med afsæt i nedenstående spørgsmål skal de studerende reflektere over privilegier og mønstre i privilegerede positioner.

- Hvilke mønstre ser du?
- I hvilke kategorier følger du/følger du ikke normen?
- Hvorfor tror du, det er vigtigt at være bevidst om, hvornår man følger/ikke følger normen?
- Hvordan føles det at følge normen?
- Hvordan føles det at bryde normen?
- I hvilke situationer har du oplevet modstand?
- Hvordan kan man konstruktivt bruge kendskabet til normer og privilegier?
- Hvad kan du selv gøre, for at normbrydere ikke møder modstand i skolen?

The Teflon test

Think about, and put a tick in the corresponding box, how often, if ever, you have experienced discomfort, looks, taunts, abuse or uncomfortable questions because of any of the reasons below.

	Often	Sometimes	Rarely	Never
Gender	☐	☐	☐	☐
Sexual orientation	☐	☐	☐	☐
Age	☐	☐	☐	☐
Religion	☐	☐	☐	☐
Gender identity	☐	☐	☐	☐
Disability	☐	☐	☐	☐
Ethnicity	☐	☐	☐	☐
Social group/background	☐	☐	☐	☐
Body shape	☐	☐	☐	☐

Antal lektioner: 2.

Materialer: teflon-skemaet.

Sted: klasseværelse.

From: Ekvalita (2020): Skapa Plats.

*Bemærk: Vær opmærksom på, at eleverne forstår, at aktiviteten handler om privilegerede **positioner**, ikke om privilegerede **personer**.*

Aktivitet 9: Berøringskort

Nøglebegreber: kropssprog, integritet, selvrespekt, sociale relationer, kommunikation.

Mål: at blive opmærksom på, at forskellige måder at røre hinanden på kan føles forskelligt, afhængigt af hvem der rører dig, og i hvilke situationer.

Kompetenceområder: Personlig, social og læringskompetence. Kulturel forståelse og udtryksfærdighed.

Instruktion

Eleverne tegner sig selv, både forfra og bagfra, på et stykke papir.

Forklar eleverne, at der findes 3 forskellige slags berøringer: fremmed berøring, venlig berøring og intim berøring. Giv forskellige eksempler på berøringer, der typisk er okay, fx håndtryk eller et knus af en ven.

Eleverne bruger 1 farve til fremmede berøringer og en anden til venlige berøringer til at markere områder på kroppen, hvor det er i orden at blive berørt af henholdsvis fremmede personer og venner. Eleverne kan også overveje de intime berøringer, men de behøver ikke at markere områderne på tegningen.

Læreren tegner – samtidig med eleverne – et billede af sig selv på tavlen.

1. Diskutér med eleverne, hvor det er okay at blive berørt – både af fremmede og af venner. Tal også med dem om, hvordan forskellige måder at blive berørt på ser ud og føles.
2. Hvis der er en anden voksen til stede, kan læreren vise eksempler på forskellige slags berøringer. Læreren kan måske også vise det på sig selv. Brug ikke en elev!

3. Tag en snak om, at alle er forskellige, og at man derfor reagerer individuelt på berøringer. Hvordan kan man sige fra, hvis man slet ikke ønsker, at andre rører ved en?

Antal lektioner: 1.

Materialer: papir, tusch, tavle.

(+ få evt. hjælp af en anden voksen til aktiviteten)

Sted: klasseværelse.

From: Ekvalita (2020): Skapa Plats.

Aktivitet 10: At sige fra – diskussion

Nøglebegreber: kropssprog, kommunikation, selvrespekt, ytringsfrihed, integritet

Mål: at reflektere over brugen af ordet "nej", over hvordan et "nej" kan udtrykkes gennem kropssproget, og over hvordan tavshed kan betyde "nej".

Kompetenceområder: Personlig, social og læringskompetence.

Instruktion

Forklar eleverne, at det kan være hårdt at lytte til andre. Det forventes, at vi er høflige, og at vi opfører os ordentligt. Derfor vil vi i mange situationer ikke sige tydeligt fra, men prøve at vise vores utilfredshed på anden vis.

Inddel klassen i grupper af 3-4 elever. Bed grupperne diskutere følgende:

Hvordan skal man vise, at man gerne vil/ikke vil:

- danse, når nogen byder én op?
- kramme nogen, der inviterer til kram?
- give sit telefonnummer til en anden?
- date en anden?

Hvornår er det svært at sige "nej"?

Hvornår er det svært at sige "ja"?

Hvad er det, der bekymrer dig ved de situationer? Hvorfor bekymrer det dig?

Har du nogen sinde prøvet at lade som om, du ikke hørte, der blev sagt "nej" – selvom du godt vidste det?

Hvis ja, hvad fik dig til det?

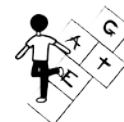
Hvad kan konsekvenserne af at lade som om være?

Antal lektioner: 1.

Materialer: forskellige emner inden for området.

Sted: klasseværelse.

From: Ekvalita (2020): Skapa Plats.

Aktivitet 11: Normkreativ, trafikskilte

Nøglebegreber: normer, ytringsfrihed, magtstrukturer, visuel og æstetisk fremstilling.

Mål: at skabe bevidsthed om mandlig og kvindelig dominans i forskellige situationer og at hjælpe eleverne med at træne normkreativitet.

Kompetenceområder: Personlig, social og læringskompetence. Kulturel forståelse og udtryksfærdighed.

Instruktion

Arbejdet med trafikskilte giver mulighed for at inddrage et normperspektiv i refleksioner over skiltene brug af figurer.

Gennemgå færdselsregler og trafikskilte på normal vis.

1. Bed eleverne om – med deres egne ord – at forklare begrebet 'inklusion'.
2. Fortæl eleverne, hvad du forstår ved begrebet 'inklusion' (du kan evt. tage afsæt i ordbogsdefinitionen, se nederst).
3. Fremvis billeder af trafikskilte. Find dem på nettet, eller bed eleverne om selv at finde 3-5 forskellige billeder.
4. Sprøg eleverne om følgende:
 - Hvem ser man på trafikskiltet? (Hvis de fx ser en 'dreng' eller en 'pige', kan du spørge ind til, hvordan de kan se det).
 - Hvilken opfattelse af køn er trafikskiltet et udtryk for?
 - Er der nogen grupper, der ikke er repræsenteret på skiltene, fx handicappede, ældre, børn m.v.?
5. Diskutér med eleverne, hvordan det føles ikke at være inkluderet på skiltene.
6. Bed eleverne om at tegne deres egne trafikskilte med billeder af mennesker og dyr.
7. Afslut aktiviteten med en samtale om deres tegninger. Hvilke overvejelser har de gjort sig?

Antal lektioner: 1.

Sted: klasseværelse.

Materialer: billeder af trafikskilte med personer og dyr.

Bemærk: ordbogsdefinitionen af 'inklusion': *the practice or policy of providing equal access to opportunities and resources for people who might otherwise be excluded or marginalized, such as those who have physical or mental disabilities and members of other minority groups.*

From: Ekvalita (2020): Skapa Plats.

Aktivitet 12: Analyse af kønsopdeling på arbejdspladsen

Nøglebegreber: kritisk tænkning, magtstrukturer, kønsopdelt arbejde, kønsadskillelse, ulighed.

Mål: Denne aktivitet giver eleverne en forståelse af, at køn er et redskab til at systematisere viden med. Eleverne lærer, hvordan man laver kønsanalyse af forskellige jobs og – i naturlig forlængelse heraf – løn. Eleverne gives desuden mulighed for at undersøge sammenhængen mellem en kønsopdelt arbejdsstyrke og lønniveau.

Kompetenceområder: Læsning og skrivning. Matematik-, videnskabs- og teknologikompetence. Engineering.

Instruktion

Læreren indleder aktiviteten med at vise billeder af kvinder og mænd i forskellige jobfunktioner. På den baggrund diskuterer eleverne, om man kan være mere eller mindre egnet til et bestemt job. Eleverne skal nu parvis – ud fra en liste med forskellige jobs – diskutere følgende:

1. Hvilke jobs er typiske "kvindejobs", og hvilke er typiske "mandjobs"? Hvorfor forholder det sig sådan? Opsamling på klassen. Herefter overvejes det i par, hvilken løn man får ved de forskellige jobs på listen.
2. Hvilke jobs giver den højeste løn? Hvorfor mon det er sådan?
 - Sortér listen med jobs efter lønniveau.
 - Overvej nu, om der er en lønmæssig skævvridning mellem typiske mande- og kvindejobs.

Læreren fremlægger nu listen med lønniveauer baseret på officielle tal. På den baggrund diskuteres det, hvad der skal gøres for at ændre kønsbaserede lønforskelle. Man kan også diskutere med eleverne, om lønnen

spiller en rolle for deres fremtidige jobvalg, og konsekvenser for samfundet, hvis mange vælger job ud fra løn.

Diskussionen om løn og job kan man evt. tage i et fagfag, fx matematik eller samfundsfag.

Antal lektioner: 1-2.

Sted: klasseværelse.

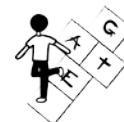
Materialer: Billeder af personer i forskellige jobfunktioner. Lønstatistik for forskellige erhvervsgrupper (find på Danmarks Statistik).

Variation 1

Læreren udvælger et erhverv med en kønsmæssig skævvridning, fx sygeplejerske, ingeniør, lærer eller it-konsulent. Vælg et erhverv, hvor skævvridningen er markant. Eleverne skal nu par- eller gruppevis arbejde med procentregning.

Øvelsen kan forløbe som følger (her med afsæt i ingeniørfaget):

1. Hvad er gennemsnitslønnen for en mandlig ingeniør pr. måned/år? Hvad er gennemsnitslønnen for en kvindelig ingeniør?

2. Hvad er den procentuelle forskel på en kvindelig og mandlig ingeniørs løn?
3. Hvis en kvindelig ingeniør tjente det tredobbelte af sin løn, hvad ville en mandlig ingeniør så tjene?
4. Hvad siger tallene om kvindens "værdi" som ingeniør?
5. Er det rimeligt? Hvordan skal det ændres? Hvem skal ændre det?

Sted: klasseværelse.

Inspired by: Ekvalita (2020): Skapa Plats.

Antal lektioner: 1 - 2.

Materialer: Kønsbaseret lønstatistik over forskellige erhvervsgrupper (find på Danmarks Statistik). Lommeregner.

Aktivitet 13: Kønssensitiv kommunikation

Nøglebegreber: kommunikation, kritisk tænkning, sprog og diskurs

Mål: at introducere begrebet *kønsstereotypificering*. At øge elevernes viden om kønssensitivt sprog og udvikle kritisk tænkning.

Kompetenceområder: Personlig, social og læringskompetence. Læsning og skrivning.

Beskrivelse/instruktion

Læreren tager udgangspunkt i eksempelkrydsordet og laver derefter sit eget krydsords-gitter. Gitteret kan være større eller mindre end i eksemplet.

Læreren præsenterer nu eleverne for en liste med 10-15 ord, der relaterer sig til køn, stereotyper og normer, fx ord som macho, tøset, pylret og ulighed. Man kan også brainstorme på ord sammen med eleverne.

Hver elev får udleveret en tom krydsord. De skal nu indsætte ordene i gitteret på en måde, så de er forbundne (bemærk, at langt fra alle felter bliver fyldt ud).

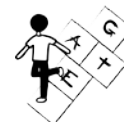
Diskussion: Læreren indleder en klassesamtale, hvor eleverne skal reflektere over ordene i krydsordet. Derefter skal eleverne formulere 3 sætninger, der hver især indeholder mindst 1 af krydsordets ord. Eleverne skal nu vise 1 af sætningerne til resten af klassen og forklare, hvordan sætningen skal forstås.

Antal lektioner: 1.

Sted: klasseværelse.

Materialer: krydsord, liste med ord, papir/tavle.

		1		2	3			4		5		6		7			8		
					G														
1					E	Q	A	L	I	T	Y								
					N														
					D														
2					S	E	X	I	S	M									
3					T	R	E	A	T	M	E	N	T						
									E										
4									R	E	S	P	E	C	T				
					P				E	E		S	O				B		
5			I		R				O	X		T	O	L	E	R	A	T	E
6	I	N	T	E	G	R	I	T	Y			A		E			L		
			C		J				Y			B		R			A		
			L		U				P			L		A			N		
			U		D				E			I		N			C		
7			S		I				S	E	N	S	I	T	I	V	E		
			I		C							H							
			V		E														
			E																

Aktivitet 14: Negative tanker til skraldespanden

Nøglebegreber: empowerment, identitet, integritet, selvrespekt, normer.

Mål: Målet med denne aktivitet er at træne eleverne i at vende negative tanker til positive, så de udvikler selvrespekt og forstår, at positiv tænkning kan skabe forandring.

Kompetenceområder: Borgerkompetence. Læsning og skrivning.

Instruktion

Giv hver elev et stykke papir. Eleverne skal nu udarbejde en liste med negative ting, som andre (fx forældre, lærere og venner) har sagt til dem. Når de er færdige, skal de lave en ny liste, hvor alle de negative udsagn er omskrevet til positive.

Når de er færdige med positivlisten, skal eleverne klippe negativ-listen af og smide den i skraldespanden. Positivlisten sættes derefter ind i deres opgavebog.

Anbefaling: Det kan være svært for eleverne at ændre de negative udsagn til positive, så læreren må gerne hjælpe.

Bed afslutningsvis eleverne/grupperne sætte ord på, hvordan de havde det med at smide de negative tanker i skraldespanden. Bed dem også om at udvælge 1-2 positive tanker, som kan deles med resten af klassen.

Hvis der er tid til det, kan læreren bede eleverne begrunde valget af de 1-2 positive tanker og spørge dem om, i hvilke situationer det kunne være gavnligt at tænke på den måde.

Eleverne kan også skrive en liste (evt. på væggen) med de vigtigste positive udsagn.

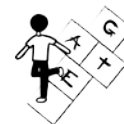
Antal lektioner: 1.

Sted: klasseværelse.

Materialer: papir, saks, blyant.

Eksempler

Negative udsagn	Positive message
Du roder meget.	Jeg er en kreativ sjæl. Det viser rodet på mit værelse.
Din bror/søster får højere karakterer end du.	Jeg er rigtig god til at bruge mine hænder og skabe nyt af genbrugsaffald.
Du er ikke god til at gå til eksamen. Du bliver nervøs.	Jeg er ret afslappet, og jeg er god til at dyste i sport. Så det er nok bare eksamen i skolen, der gør mig lidt nervøs.
Jeg er tosset – har dummet mig igen.	Jeg lærer af mine fejl.
Det her, det er simpelt hen for svært.	Jeg tager lidt ad gangen, hvis det er svært. Hvis jeg giver op, lærer jeg det aldrig.

Aktivitet 15: Hvem gør hvad?

Nøglebegreber: privilegier, ulighed, kønnet arbejdsdeling.

Mål: at skabe bevidsthed om, hvordan fordelingen af arbejdsopgaver og pligter i hjemmet kan være kønsbestemt. At få eleverne til at reflektere over uretfærdighed/ulighed og at udvikle deres evne til at ændre det, der er uretfærdigt og ulige fordelt.

Kompetenceområder: Personlig, social og læringskompetence. Borgerkompetence. Læsning og skrivning.

Instruktion

Eleverne samles i grupper af 2-4 elever. Grupperne skal nu lave en liste med hverdagens vigtige opgaver: rengøring, madlavning, havearbejde, tage sig af sine børn, tjene penge, lege, gå til lægen, reparere ting m.v. Når listen er færdig, skal eleverne uddybe opgaverne (hvad skal gøres rent, hvad for noget mad skal der laves, hvad skal man lege, hvad skal repareres m.v.?).

Læreren præsenterer nu skemaet herunder og udfylder kolonnen til venstre med input fra grupperne. Hver elev får et skema udleveret og krydser af, hvem der varetager hvilke opgaver hjemme hos dem selv (der kan godt være flere krydser ud for en opgave, fx hvis det både er mor og et barn, der står for at handle ind).

Opgaver i hjemmet				
Navne på familiemedlemmer				
Vaske op				
Rydde op i køkken				
Vaske tøj				

Afslutningsvis skal eleverne sammenligne deres skemaer og diskutere, hvem der har hvilke opgaver derhjemme. Er der sammenfald? Forskelle?

Der vil sikkert være familier med nogenlunde den samme fordeling af hjemmets gøremål. Men der vil også være familier, hvor det er moren, der varetager de fleste opgaver, og andre, hvor det er faren.

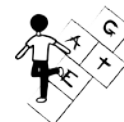
Til diskussion: Hvad kan man gøre, for at hjemmets opgaver fordeles lige, så man har de samme pligter og den samme fritid?

Læreren skriver elevernes input ned, og hver elev forpligter sig på en opgave, som man vil varetage i 1 uge.

Antal lektioner: 2.

Sted: klasseværelse.

Materailer: papir og blyant.

Aktivitet 16: 2-ugers-udfordring

Nøglebegreber: kønnet arbejdsdeling, privilegier, ulighed, magtstrukturer, empowerment, normer.

Mål: at udfordre eleverne til at udføre en opgave i hjemmet, at "dokumentere" arbejdet og fremlægge "dokumentationen" for deres gruppe.

Kompetenceområder: Personlig, social og læringskompetence. Borgerkompetence. Læsning og skrivning. Digital kompetence.

Instruktion:

Formålet med aktiviteten er at udfordre eleverne til at udføre en opgave i hjemmet på et tidspunkt inden for de næste 14 dage. Det kunne være at lave mad (bare noget enkelt), gøre rent, stryge eller reparere noget.

I skemaet kan man hente inspiration til huslige opgaver, der kan løses på forskellige alderstrin.

Man skal tage billeder af, at opgaven udføres (få en anden til at fotografere). Billederne skal bruges i et diasshow, som skal støtte elevens "fremlæggelse" på klassen af sit arbejde derhjemme: Hvilken opgave udførte man? Hvornår? Hvordan? Hvem fik man hjælp af? Hvordan føltes det at udføre arbejdet?

Eleverne kan herefter diskutere, om visse huslige pligter er mere for piger, og andre mere for drenge – og overveje, om den opgave, de selv har varetaget, passer med deres forestillinger om typiske pige- og drengeopgaver.

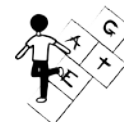
Antal lektioner: 1-2 (1 lektion til forberedelse og 1 til fremlæggelser).

Sted: klasseværelse.

Materialer: computer, kamera.

Ages 2-3 ☐ Put toys in toy box ☐ Stack books on shelf ☐ Place dirty clothes in laundry hamper ☐ Throw trash away ☐ Carry firewood ☐ Fold washcloths ☐ Set the table ☐ Fetch diapers & wipes ☐ Dust baseboards	Ages 6-7 ☐ Gather trash ☐ Fold towels ☐ Dust mop floor ☐ Empty dishwasher ☐ Match clean socks ☐ Weed garden ☐ Rake leaves ☐ Peel potatoes or carrots ☐ Make salad ☐ Replace toilet paper roll	Ages 10-11 ☐ Clean bathrooms ☐ Vacuum rugs ☐ Clean countertops ☐ Deep clean kitchen ☐ Prepare simple meal ☐ Mow lawn ☐ Bring in mail ☐ Do simple mending (items, buttons, etc.) ☐ Sweep out garage
Ages 4-5 ☐ Feed pets ☐ Wipe up spills ☐ Put away toys ☐ Make the bed ☐ Straighten bedroom ☐ Water houseplants ☐ Sort clean silverware ☐ Prepare simple snacks ☐ Use hand-held vacuum ☐ Clear kitchen table ☐ Dry and put away dishes ☐ Disinfect doorknobs	Ages 8-9 ☐ Load dishwasher ☐ Change light bulbs ☐ Wash laundry ☐ Hang/fold clean clothes ☐ Dust furniture ☐ Spray off patio ☐ Put groceries away ☐ Scramble eggs ☐ Bake cookies ☐ Walk dogs ☐ Sweep porches ☐ Wipe off table	Ages 12 and up ☐ Mop floor ☐ Change overhead lights ☐ Wash/vacuum car ☐ Trim hedges ☐ Paint walls ☐ Shop for groceries w/list ☐ Cook complete dinner ☐ Bake bread or cake ☐ Do simple home repairs ☐ Wash windows ☐ Iron clothes ☐ Watch younger siblings

APPENDIX 1 – Resources for activity 1

Julien a trouvé un poste à la hauteur de ses ambitions.

C'est la détermination de son projet professionnel, et de grand, qui lui a permis de trouver le poste de ses rêves. Julien a travaillé dur, et maintenant, il peut partager sa passion, transmettre des savoirs et des valeurs, se consacrer à la réussite de chacun de ses élèves. C'est pour cela qu'il a décidé de devenir enseignant.

Laura a trouvé le poste de ses rêves.

C'est l'envie qu'elle a toujours eue d'être enseignante. Et l'envie, pour elle, c'est de faire vivre et partager sa passion, transmettre des savoirs et des valeurs, se consacrer à la réussite de chacun de ses élèves. C'est pour cela qu'elle a décidé de devenir enseignante.

CAMPAGNE ORIGINALE

L'ÉDUCATION NATIONALE RECRUTE 17 000 PERSONNES

Pourquoi pas vous ? 17 000 postes d'enseignants, d'informaticiens et de médiateurs scolaires sont à pourvoir en 2011.

RENSEIGNEMENTS ET INSCRIPTIONS DU 21 MAI AU 12 JUILLET 2011

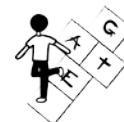
[SUR WWW.LEDUCATIONRECRUTE.FR](http://WWW.LEDUCATIONRECRUTE.FR)

L'ÉDUCATION NATIONALE RECRUTE 17 000 PERSONNES

Pourquoi pas vous ? 17 000 postes d'enseignants, d'informaticiens et de médiateurs scolaires sont à pourvoir en 2011.

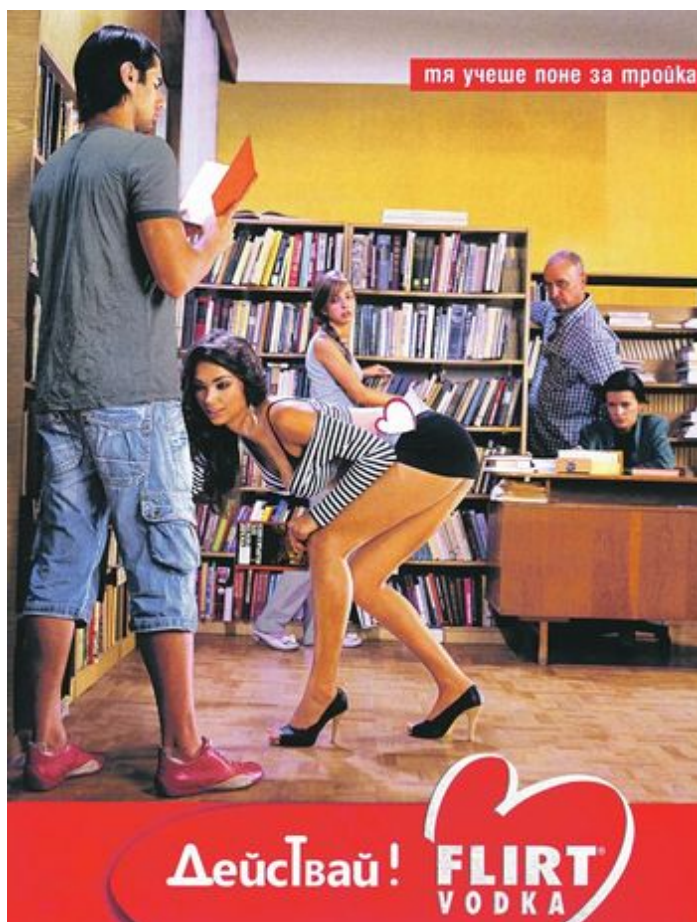
RENSEIGNEMENTS ET INSCRIPTIONS DU 21 MAI AU 12 JUILLET 2011

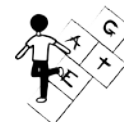
[SUR WWW.LEDUCATIONRECRUTE.FR](http://WWW.LEDUCATIONRECRUTE.FR)

VODKA ADVERTISEMENT:

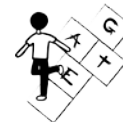
‘She was studying to at least 3...’

PLASTIC SURGEON BILLBOARDS:

BOYS AND GIRLS CLOTHES ADVERTISEMENT:

ПОВЕЧЕ ЗА ПО-МАЛКО... ВСЕКИ ДЕН

офертата е валидна от 6.05.2021 до 19.05.2021

Тениска или шорти
100% памук или с високо съдържание на памук, дамски, с щампа Мики Маус, размери: S-XXL

8 лв.

5 лв.

Тениска или шорти
100% памук или с високо съдържание на памук, за момиче, с щампа Мики Маус, размери: 104-134 см

8 лв.

Тениска или шорти
100% памук или с високо съдържание на памук, дамски, с щампа 101 Далматинци, размери: S-XXL

5 лв.

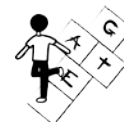
Тениска или шорти
100% памук или с високо съдържание на памук, за момиче, с принт 101 Далматинци, размери: 104-134 см

8 лв.

Тениска или шорти
с високо съдържание на памук, мъжки, разнообразности: тениска с принт Marvel или шорти с бродиран елемент Marvel, размери: M-XXL

5 лв.

Тениска или шорти
100% памук или с високо съдържание на памук, за момиче, с принт Marvel, размери: 104-134 см

DETERGENTS ADVERTISEMENTS:

